

SLOVENEK

Naročnina
za državo SRH:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom mesečno ..... " 12
za inozemstvo:
mesečno ..... Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji ..... Din 20
v inozemstvu ..... " 40

Cene inseratom:
Štotojpa petina vrsta mali oglasi po Din 1-50 in Din 2-; veliki oglasi nad 45 mm vrstine po Din. 2 50, poslana itd. po D. n. 4 —
Pri večjem naročnin popust.
Izba za vsak dan izvzemši ponedeljka in dneva po prazniku ob 3. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Kopirski se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprave je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne urad. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase, zagreb 39. 011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Revizija demokratskega programa.

Glavni odbor Jugoslovanske demokratske stranke je sprejel načrt Voje Marinkovića o samoupravah. Ta načrt niti od daleč ne pomeni avtonomije v smislu programa SLS. Naša avtonomija sloni na politični in gospodarski samovolji Slovencev v državi. Skupno ima biti s Hrvati in Srbi izključno le to, glede česar se narodno-zgodovinske skupine v državi s v o b o d n o med seboj domeni in kar je neobhodno potrebno. Mi stojimo čisto na stališču takozvanega self-governmenta, kjer nima o naših zadevah nihče ničesar odločati kakor mi sami, niti jih ima kdo nadzirati, izpreminjati ali sankcionirati. Kar pa je skupnega, sloni čisto na s v o b o d n i kooperaciji po najni potrebi. Da se demokrati samoupravni načrt od našega loči kot noč in dan in da v resnici ni ničesar drugega kakor o m i l j e n j e centralizma iz praktičnih upravnih vidikov, je na prvi pogled jasno. Zelo se torej moti »Jutro«, če misli, da je »SLS v stanu demokratskega načrta mirno reči »avtonomija« in ga sprejeti. Tako breznačelni bi mogli biti samo demokrati, naša stranka pa ne. Samoupravni načrt demokratske stranke zahteva revizijo ustave v nekaterih točkah, avtonomistični program SLS pa se more uresničiti v c e l e m svojem obsegu le, če se ustava sploh postavi na popolnoma drugačno podlagi nego je danes. Revizija je za demokratsko stranko po Marinkovičevem načrtu končni cilj, za SLS pa le pot in eden izmed načinov izpremembe ustave po b i s t v u.

Toliko glede tega, da čestito »Jutro« ne bo v kakšni zmoti glede razlike v temeljnih načelih.

Drugo pa se tiče neodkritih in dvoiličnih metod demokratske stranke, ki so bistveni znak njene politike. Demokrati dobro vedo, da so o n i skovali centralistično ustavo kakor tudi v njej določeni privesek v obliki zakona o oblastni samoupravi. Kakor levi so se borili za to ustavo, jo istovetili z državnim in narodnim edinstvom, prisegli na vsak njen člen in vsako črko in niso proglasili za državne in narodne izdajalce samo tistih, ki so zahtevali federativno ali avtonomistično ustavo, ampak tudi vsakega, ki je mislil zgolj na možnost revizije tega ali onega člena. Na ljubo tej ustavi so vzeli nase prelom s slovenskim in hrvatskim narodom in bili vzrok državni krizi, ki traja, odkar je bila ta ustava sprejeta. Kar pa se s a m o u p r a v e ali dekoncentracije uprave (to je edini pravilni izraz za demokratsko »samoupravo«) tiče, so jo demokrati zaškrbali v zakonu o oblastni samoupravi, ki je tudi njihovo delo. Kadar je kdo zahteval avtonomijo, so dejali, da vse, kar je v tem oziru treba, daje oblastem zakon o samoupravi in da delj v interesu »državnega in narodnega edinstva« ni mogoče iti. To je bilo tako tik do sprejetja Marinkovičevega načrta.

Ker pa so demokrati politični dvoiličnejši, bi zdaj radi dokazali: 1. da Marinkovičev načrt ne nasprotuje ustavi, da torej ni treba nobene revizije ustave, da je torej po svojem bistvu centralističen kakor je ustava, da je 2. tudi v dubu zakona o oblastni samoupravi, torej dekoncentracijski in 3. da obenem zadovoljuje vse avtonomistične težnje, ker da je proticentralističen. Vse to bi »Jutro« rado dokazalo, obenem pa še to, da so demokrati vedno stali na tem stališču!

Zdaj pa poglejmo! Ali res Marinkovičev načrt ne nasprotuje ustavi, tako da bi se mogel sprejeti brez revizije ustave po znanih členih 125 in 126, ki zahtevajo tako dolgetrajno in komplicirano proceduro, da so demokrati kar divjali, kadar smo mi tako revizijo zahtevali? Marinkovičev načrt pravi, da so samoupravne oblasti v obsegu svoje kompetence popolnoma samostalne, da državna oblast teh njenih odlokov ne sme zadrževati pod nobeno pretvezo, tudi ne pod pretvezo državnih interesov, da jih tudi nima predhodno odobravati, da so za

svoje sklepe same odgovorne in da ne obstoja nad njimi nobena vrhovna administrativa. Ustava pa v členih 99 in 101 izrecno daje velikemu županu, oz. ministru pravico vsak sklep samoupravne oblasti v njeni kompetenci zadrževati in ustanavlja izrecno direktno nadzorstvo samouprave po velikem županu. — Marinkovičev načrt daje samoupravni oblasti popolno finančno neodvisnost, člen 97 ustave pa pravi, da je vse »gospodarstvo samoupravnih edinic pod nadzorom ministra za finance«. — Marinkovičev načrt vsebuje še veliko drugih točk, ki so v diametralnem nasprotju z ustavo; znano pa je, da izprememba kateregakoli člena, kakršnekoli vrsti bi bil, zahteva proceduro po členih 125 in 126, ki se imenuje revizija. Čisto jasno je torej, da so demokrati postali revizionisti, da so se postavili na stališče, ki so ga ves čas načeloma pobijali.

Demokrati stranke je z Marinkovičevim načrtom prekršila tudi zakon o oblastni samoupravi, je torej zatajila tudi ta svoj produkt. Kajti zahteva po popolni samostojnosti oblastne samouprave in po njeni lastni finančni bazi nasprotuje eklatantno členom 6—14, 66 in členu 76 zakona o oblastni samoupravi, ki določajo direktno nadzorstvo centrale nad samoupravo tako v vseh politično-upravnih kakor finančnih zadevah, tako da čisto noben sklep oblasti ne more postati zakon brez odobrenja centralne uprave. Vrhtega pa zakon tudi ne dovoljuje izročiti oblastem neposrednih državnih davkov, kajti po člen 73 razpolagajo oblasti samo z dokladi ali z davki in takami, ki jih mimo državnega davka same nalože; država pa mora nakloniti oblasti zgolj podpore in dotacije, ne pa dohodkov iz svojih davkov. Samouprava torej, ki jo danes demokrati stranke zahteva, je v direktnem nasprotju z on, ki jo je zakonila v zakonu o samoupravah, in to v bistvenem pogledu in ne v postranskih rečeh, torej je neresnica, kar trdi »Jutro«, »da je demokrati stranka tako samoupravo ali dekoncentracijo vedno zahtevala«, da »nihče ne bo v Marinkovičevem načrtu našel točke, ki bi je »Jutro« ne bilo premočkrat poudarjalo. — To je laž, zavestna laž, ki računa s tem, da Marinkovičev sedanji načrt imenuje »dekoncentracijo« in da so »Jutrovci« svoj zakonjeni centralistični samoupravni načrt od 21. marca 1922 imenovali časih tudi »dekoncentracijski«. S to besedno igro hočejo zdaj »Jutrovci« zabrisati dejstvo, da so se sedaj postavili na revizionistično stališče, da so zavrgli svoje dosedanje decentralistično-centralistično stališče in se izpreobrnil k novemu in sicer k bistveno nasprotnemu.

Na drugi strani pa bi ti ljudje radi ustvarili v publikli mnenje, da je ta njihov načrt po bistvu isto, kar je zakonodajna avtonomija. To odgovarja neodkritosrdni, varljivji in breznačelni miselnosti demokratov. Marinkovičev načrt je res v mnogočem popolno nasprotje ustave in samouprave, ki so jo bili zakoniti demokrati, zakonodajna samovlada pa še daleč ni. On je neka mešanica najrazličnejših principov, pravi liberalni potpourri, otrok zadrege, negacija dosedanjih principov, ako jih JDS sploh ima. To je izsiljena stvar, izsiljena od dosledne, močne in načelne opozicije SLS, splošnega odpora slovenskega in hrvatskega ljudstva, zadnja bilka rešitve za propadajočo demokratijo! »Jutro« glede tega ne bo nikogar prevaralo, kajti ljudstvo v Sloveniji zna s a m o s t o j n o politično misliti. Kot tigri so se demokrati borili zoper revizijo, danes sami predlagajo načrt, ki je brez revizije absolutno nemogoč!

Tisti demokrati pa, ki so še tako ostali, da ne vidijo uspehov borbe SLS za avtonomijo, naj zdaj pogledajo na svojo stranko, kako je vrgla čez krov »svetost in nedotakljivost integralistične in unitaristične ustave«, katero je zakonila in za katero se je za žive in mrtve pehala!

Poravnajte naročnino!

Borba v demokratski stranki.

PRIBIČEVIČ PODPIRA REŽIM.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Razmerje med Sv. Pribičevićem in Ljubo Davidovićem se je toliko poostriilo, da se med demokrati govori o razcepu kot o izvršeni stvari. V demokratskih krogih se smatra, da bi bili vsi poskusi, da se Pribičević ponovno vrne v glavni odbor, brezuspešni, ne samo zato, ker bi se Pribičević v obrambi svojega stališča držal običajne forme, marveč tudi zato, ker je začel napadati tudi ugledne člane glavnega odbora. To mu zelo zamerijo in trdi se, da so tudi ostali napadi gotovega časopisja inspirirani od njega. Smatra se, da je Pribičević že naprej slutil izid borbe v glavni odboru ter je napravil znani korak, ko je bila najbolj potrebna sloga pri demokratih z ozirom na akcijo za ustanovitev opozicijskega bloka in v času, ko je začel režim izgubljati na terenu. S svojim korakom je Pribičević pomagal režimu in je stvarno ojačil vladu Nikole Pašića, ker so pri radikalih zadnji čas potihnil glasovi o raznih aferah, ki bodo ostale nelikvidirane do kongresa demokratske stranke. Tako

se vsaj tolmači korak Pribičevića v krogih, ki so blizu Ljube Davidovića. Ti krogi so zadnji čas stopili iz rezerve in začeli odkrit boj proti Pribičeviću in njegovi akciji. Na današnji seji glavnega odbora demokratske stranke se je razpravljalo med drugim tudi o načinu borbe med ljudstvom. Enodušno so se obsodile izjave Sv. Pribičevića in po daljši razpravi so sklenili, da se na vseh zborih demokratske stranke odkrito nastopa za predlog Voje Marinkovića. Glavni odbor je danes delegiral Marinkovića, da se v imenu glavnega odbora udeleži konference delegatov iz Hrvatske in Slavonije, ki se vrši jutri v Zagrebu, in da predira za sprejem svojega predloga o širokih samoupravah. Voja Marinković je danes odpotoval v Zagreb, da izvrši svojo nalogo. Ker bo na tej konferenci govoril tudi Sv. Pribičević, bo to eden prvih javnih spopadov med obema strujama v stranki. Zato to konferenco pričakujejo z velikim zanimanjem.

Zanimanje za opozicijski blok med Hrvati.

Zagreb, 28. dec. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se zelo živo zanimajo za akcijo opozicijskih strank v narodni skupščini glede ustanovitve enotnega opozicijskega bloka v svrhu, da se zruši sedanja radikalna vlada. Vaš dopisnik se je o tej zadevi razgovarjal z uglednim hrvatskim politikom, ki je na vprašanje, če bi HRSS

mogla sodelovati pri taki akciji, izjavil: »Ni izključeno, da bi tudi mi ne sodelovali, samo vedeti moramo, v koliko je realnosti na tem gibanju opozicije. Dalje je treba, da se medseboj dogovorimo.« — Značilno je, da se je zanimanje za akcijo opozicije pojavilo ravno v času, ko se je pričelo govoriti o Radićevi vrnitvi.

Ostavka dr. Jankovića sprejeta.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta se je prebral ukaz, s katerim se sprejema ostavka železniškega ministra dr. Velizarja Jankovića na čigar mesto se imenuje dosedanji minister za trgovino in industrijo Kojić. Dokler se ne imenuje novi minister za trgovino in industrijo ga bo zastopal Kojić. — Vsled znanih sklepov vlade, da ima dr. Janković ostati na svojem mestu, je ta ukaz iznenadil vse politične kroge. Kakor se je izvedelo, dr. Janković ni padel samo radi vprašanja broderskega sindikata, temveč tudi radi južne železnice. Glede vprašanja južne železnice smo že poročali, da je finančni minister črtal iz finančnega zakona vse člene, po katerih bi naša država morala plačati južni železnici gotovo svoto za prevezem železnice v svoje roke. S tem stališčem finančnega ministra je soglašal tudi ministrski svet in je bil tako dr. Janković ponovno desavuiran, ker je on forsiral prevzem južne železnice že mesec dni pred odrejenim rokom. Prav zadnji čas je imelo železniško ministrstvo glede južne železnice več nepriluk. Treba bi bilo izplačati več menic, ki so zapadle — ker ni bilo denarja, so dolžniki tožili državo. O sami demisiji se je izvedelo še sledeče: Dr. Janković je sanoi, ko je prišel iz svojega volivnega okraja, odšel na posvete h svojemu kumu Nikoli Pašiću in z njim razpravljaj dve uri. Čuje se, da je bil rezultat konference ta, da Janković odstopi.

Radić se ne vrne.

Radićeva družina se vrne.

Zagreb, 28. dec. (Izv.) V tukajšnjih popoldanskih listih se širijo najrazličnejše vesti o bivanju Stjepana Radića. »Hrvat« poroča, da se Radić dejansko nahaja na Hrvatskem; kje, to je pa drugo vprašanje, na katero oblasti ne bodo dobile tako hitro odgovora. Na drugem mestu konstatira »Hrvat«, da je povratek Radića prekrizal vse račune radikalne vlade. — Vaš dopisnik se je razgovarjal z uglednim voditeljem HRSS o bivanju Stjepana Radića. Izjavil mu je sledeče: Kadar se o kaki stvari toliko govori in piše, mora biti na njej nekaj resničnega. Za sedaj morem reči samo to, da je šlo za vrnitev nekaterih članov Radićeve družine iz Londona, zakar je vlada zvedela in to stvar razširila. Na vprašanje, če je Ra-

dić v Londonu, je odgovoril: Ni baš v Londonu; morem vam pa na podlagi avtentičnih poročil povedati, da se Radić za sedaj ne namerava vrniti na Hrvatsko.

KONFERENCA DEMOKRATSKIH DELEGATOV.

Zagreb, 28. dec. (Izv.) Jutri ob pol 9. dopoldne se prične tukaj konferenca delegatov demokratske stranke iz Hrvatske in Slavonije.

ODSTOP RAVNATELJA KAMENAROVIĆA

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Z ozirom na razmere v Jadranski banki je glavni ravnatelj Kamenarović odstopil in ostal samo v upravnem svetu. Na njegovo mesto je imenovan Avram Lević, ki ima nalogo, da s finančnim ministrom uredi prodajo, oziroma nakup velikanske palače Jadranske banke v Belgradu, ki je stala 70 milijonov dinarjev.

TRUMBIČ-BERTINJEV SPORAZUM PODPISAN.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Italijanska vlada je danes sporočila naši vladi, da je v Rimu podpisan zapisnik za izročitev Trumbić-Bertinjevega sporazuma za razdelitev bivšega avstro-ogrškega brodovja. S tem zapisnikom se omogoča končna ureditev vprašanja prenosa sedežev tistih parobrodniških društev, ki so pripadla naši državi.

BOJI OB ROMUNSKI MEJI.

Bukarešt, 28. decembra. (Izv.) Na bantsko-romunski meji je prišlo povodom razmejitve do ostrih bojov med prebivalstvom in žandarmerijo. Nemška ljudska stranka v romunskem Banatu je izročila razmejitveni komisiji protest, v katerem zahteva popolno dodelitev celega Banata Romuniji.

Francosko-češka alijansa.

Pariz, 28. decembra. (Izv.) V torek je bil dr. Beneš sprejet v avdienci od Poincarreja, s katerim se je razgovarjal o vseh političnih, finančnih in gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo obeh dežel. Ti razgovori so samo nadaljevanje pogajanj, ki jih je bil započel že Masaryk. V sredo je sprejel dr. Beneš predsednik Millerand, s katerim se je dr. Beneš razgovarjal o istem predmetu; pri teh razgovorih je bil navzoč tudi predsednik reparacijske komisije Barthou. Danes se je dr. Beneš vrnil v Prago.

Pariz, 28. dec. (Izv.) Tukajšnji listi slavijo sklen francosko-češkoslovaške ali-

jance kot velik dogodek. Alijansa se bo predložila Zvezi narodov. Naglašja se, da pogodba ne vsebuje nobene vojaške konvencije.

Atentati na Japonskem.

Tokio, 28. decembra. (Izv.) Dne 27. t. m. je bil izvršen na japonskega prestolonaslednika atentat v trenutku, ko se je ta peljal v državni zbor. Prestolonaslednik je ostal nepoškodovan.

London, 28. decembra. (Izv.) Iz Tokia poročajo: Japonska vlada je odstopila. Zvečer je poskusila množica napasti ministrskega predsednika Jamamoto in ministra notranjih zadev Goto v njihovih stanovanjih, toda policija je množico razgnala.

Nagasaki, 28. dec. (Izv.) Tukajšnje vseučilišče in tehnika sta pogoreli.

KARDINALSKI KOLEGIJ.

Rim, 28. decembra. (Izv.) Kardinalski kolegij šteje sedaj 64 članov. Med temi je 33 Italijanov, 31 pa drugorodcev. Francozi imajo 7 kardinalov, Nemci in Španci po 4, Angleži 2, večina drugih narodnosti pa po enega.

UREDITEV SPORA MED ANGLIJO IN AFGANISTANOM.

Pariz, 28. decembra. (Izv.) Spore med Anglijo in Afganistanom bo uredila posebna mešana komisija, ki je že začela poslovati na afgansko-indijski meji.

LORD DERBY NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 28. dec. (Izv.) »Daily Express« poroča, da se je odpeljal lord Derby privatno na Južno Francosko. Spotoma pa ostane nekaj dni tudi v Parizu.

KONGRES INTELEKTUALCEV V PARIZU

Pariz, 28. dec. (Izv.) Danes se je sestal tukaj kongres intelektualnih delavcev. Mestna občina je delegatom priredila lep sprejem. Delegation sta pozdravila mestni prefekt in načelnik seinskega departementa.

NA FRANCOŠKEM BO MANJ POSLANCEV.

Pariz, 28. decembra. (Izv.) Zbornica je sprejela predlog, s katerim se zniža število poslancev od 628 na 599.

»DUIXMUIDE« SE NI IZSLEDEN.

Pariz, 28. dec. (Izv.) Ponesrečeni zepelin »Duixmuide« se ni najden. Zapazili so ga 26. t. m. 200 km južno od Insallah-a, ne vedo pa še, kam je padel. V notranjosti dežele so odšle mnoge patrulje, da ga najdejo.

NA SMRT OBSOJENA GENERALA.

Madrid, 28. decembra. (Izv.) Zaradi porazov v Maroku sta bila postavljena pred vojno sodišče generala Beranger in Navarro. Sodišče je oba obsodilo na smrt.

K NAPADU NA ITALIJANSKEGA POSLANCA.

Rim, 28. decembra. (Izv.) Vodstvo fašistske stranke in vsi vladni listi ostro obsojajo atentat na poslanca in bivšega ministra za kolonije Amendolo.

BOMBA NA VESELICL

Budimpešta, 28. dec. (Izv.) V Csongradu so tamkajšnji židje priredili neko zabavo. Člani društva »Probujajočih se Mažarov« so vrgli v veselilni lokal bombo, ki je ranila nad 50 oseb. Dva ranjenca sta umrla.

René Lehmann:

Milijardska kupčija.

(Iz francoščine prevlel dr. B.)

Vživalj smo sveži zrak na terasi kazine, kar se je vstavil razkošen avto pred vratmi.

— Glej, sem rekel svoji soprog, to je Bernard Mory.

— Ta tako elegantni gentleman, ki izstopa iz avtomobila?

— Da, eden mojih vojnih tovarišev. Za časa demobilizacije sem ga zapustil brez solda in vsega zbezanega... Kar verjeti ne morem vsaji močem!

Ta Bernard Mory je bil vesel in zgovoren Parižan, njegova inteligenca je imela za podlago solidno in raznolično kulturo.

— Dober dan, Bernard Mory! sem mu zaklical in se dvignil, ko je bil vstopil v kazo.

Modro oko je iskalo pod monokljem spomin na moj obraz. Nato se je prikazal smeh spoznanja na njegovih gladkih potezah.

— Moj stari Andrej, kako presenečenje!

Pri citronadah sva priklivala v spomin peklenški čas, ko naju je vezalo prijateljstvo; nato nam je pa začel Bernard s svojim kovinskim glasom, ki se pogosto smeje, pripovedovati svoj flirt s srečo.

— Da, imam nekaj milijonov, to se pravi, dva ali tri, nočem pretiravati. Američani jih imajo vedno dovolj.

— Ti si postal Američan?

PLAZOVI V ŠVICI.

Bern, 28. dec. (Izv.) V Švici so povzročile ogromne lavine silno škodo. V kantonu Waadt-skem so plazovi zasuli 2 osebi. Tudi mnogo hiš in gospodarskih poslopjij je uničenih. Sneg je zapadel po 2 do 3 metre na debelo.

Politične vesti.

+ Shodi SLS. Na Štefanovo po prvi sv. maši se je vršil v Križah pri Tržiču dobro obiskan shod SLS, na katerem je poročal poslanec gosp. Brodar. Poročal je o delovanju Jugoslovanskega kluba in o avtonomističnem gibanju ter obenem razkrinjal laži naših političnih nasprotnikov. Zastopane so bile vse stranke ter sledile poslančevim izvajanjem s popolno zadovoljnostjo. Ob zaključku shoda je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: »Zborovalci, zbrani na shodu SLS izrekamo Jugoslov. klubu zahvalo za njegovo vztrajnost in požrtvovalnost ter mu obenem izrekamo neomejeno zaupanje.« — Isti dan se je vršil v Lomu polit. shod; poročal je g. poslanec Brodar. Podrobno je opisal delo naših poslancev v parlamentu ter njihove boje proti centralizmu. Vsi zborovalci so na predlog župnika Govekarja izrekli g. poslancu in Jugoslovanskemu klubu zaupnico. — V nedeljo, 23. t. m. je imel poslanec Brodar dobro uspele shode v Podbrezju in Kovorju; poslanec Kremenžar pa na Štefanovo v Šmartnem pri Litiji.

+ Kje je dr. Korošec? sprašuje cenjeni »Slov. narod« in sklepa po svojih vedno slabih informacijah, da je na Dunaju, kjer da konferira z Radičem. Če bi »Narod« znal slovensko brati, bi vedel iz našega lista, da vodi dr. Korošec združnospodarski tečaj na Štajerskem. Ko bi imel starina »Narod« boljši spomin in malo več pameti, tudi ne bi bil odkril še-le danes dejstva, da smo mi proti abstinenčni politiki, ki je nikdar nismo odobraval, in da smo bili vsikdar za pozitivno politiko, o kateri »Narod« toliko piše, pa očitvidno ne ve, kaj je to. Radiča po našem mnenju ni več na Dunaju in se utegne v kratkem izvedeti, kje da se nahaja, ako to zanj ne bo neoportuno.

+ Dr. Korošec — junak dneva. »Beogradski Glasnik« piše v svojem političnem pregledu med drugim: »Kako se bodo stvari dalje razvijale, nam bodo pokazali že najbližji dnevi. Gotovo je le eno, da sta vlada in opozicija prišli do zaključka, da je skrajni čas, da se hrvaško vprašanje resno reši. Za sedaj posvečajo vso pozornost dr. Korošču. Opozicija gleda v njem človeka, ki bo omogočil opozicionalni blok, vlada pa človeka, ki jo bo spravil v zvezo z Radičem. Kdo od obeh ima prav, ne vemo, toda g. Korošec je postal junak dneva.«

+ Nekdaj in sedaj. Pod tem naslovom javka najbolj petolizniški slovenski list »Učiteljski tovariš« v svoji zadnji številki, da so se obhajali nekoč razni avstrijski državni prazniki po naših cerkvah z največjim pompom, dočim je sedaj opažati splošen odpor proti proslavi jugoslovanskih in da jih duhovščina prezira, kjer le more. Da bo denuncijantska slika »naprednih pionirjev kulture in prosvete« popolna, dodajamo mi še to, da je znalo tudi liberalno učiteljstvo včasih vse iskrenje in veličastnejše proslavljati vse, kar je bilo le v najmanjši zvezi s habsburškim dvorom. G. urednik »Učit. tovariša« gotovo pozna ogromno povodenj spisov svojega očeta Jakoba Dimnika, ki se vsi cede

takega bizantinstva, kakršnega nedvomno ni bil zmožen prav noben drug slovenski pisatelj, dočim se zadovoljuje danes le še z izrezki iz časopisov.

+ Laži iz Jutrove dežele. »Jutro« v svoji številki od 28. t. m. trdi, da ni res, da se g. Pribičević ne strinja z Marinkovičevim dekoncentracijskim načrtom. G. Pribičević da je bil že l. 1919 proglasil zahtevo po dekoncentraciji v smislu Marinkovičevega načrta. Toda laž ima kratke noge. Kajti telegram iz Belgrada od 27. t. m. poroča, da je g. Pribičević izjavil, da se s predlogom Voje Marinkoviča ne strinja. »Samouprave«, je dejal, »morejo imeti s amo ono kompetenco, katero jim daje člen 96 ustave!« Torej zameta razširjeno kompetenco g. Marinkoviča. On to tudi izrecno pravi, rekoč da se »samoupravam ne morejo dati finančni viri, kakor jih določa člen V. Marinkovičevega načrta.« — Topot se je torej »Jutro« jako nespretno zlagalo, ker ga je Pribičević že en dan preje sam dementiral!

+ Nova afera. Belgrajski listi so razkrili novo afero, v katero je vpleten tudi vojni minister in pri kateri so izvestni gospodje na račun države zaslužili lepe vsote. Mi smo o tej aferi že poročali. Gre za dobavo pol milijona francoskih pušk starega tipa. Vpleten pa v to afero ni ravnatelj »Slavske banke«, ampak ravnatelj »Slovenske banke« v Belgradu, Gavrilović, kakor smo se informirali.

Sprejem in ustollčenje dr. J. Srebrnič na Krku.

Škof dr. Srebrnič je prispel na Krk dne 22. decembra ob 14. s parobrodom »Učkak« iz Bakra, od koder sta ga spremlila kanonik Jak. Dminič in tajnik dr. Jos. Palčić. Ko je parobrod dospel v krške vode, se je ves okitil z zastavami. V omišelskem pristanišču so pozdravili biskupa duhovščina, učiteljstvo in zastopniki društev; ljudstvo pa mu je s »Stijena« mahal in vzkljkalo. Isti prizor se je ponovil v Malinski, kjer so se zbrali duhovniki iz Dubasnice, Sv. Vida in Rasopasna z učiteljstvom in mnogobrojnim ljudstvom. S posebno ladjico so biskupu prišli nasproti redovniki z Glavotoka, zastopniki šolstva in bližnjih sel.

Nadvse lep in slovesen pa je bil sprejem na Krku. Duhovščina, svetna in redovna, s kapljem na čelu, vojaška posadka s poročnikom Merčunom, mestna godba, načelniki državnih in avtonomnih oblasti, pod slavalokom mestni župan dr. Otmar Beroch z občinskimi zastopstvom, ljudske šole, ženska strokovna šola, realna gimnazija z vsem učiteljstvom in mnogoštevilni meščani so pričakovali novega biskupa. Prihod »Učkak« so pozdravili zvonovi, topiči in glasba. Na mostu pozdravi biskupa dekan stolnega kapitlja in mestni župnik usrg. dr. Anton Orlič. Vojske je biskup pozdravil s »Pomozi Bog, junaki!«, vojaki so mu odzdravili: »Bog ti pomogaj!« Po županovem pozdravu je podala deklica biskupu krasen šopek, otroci pa so zapeli: »Ljubimo te, naša dikol« — V sprevedu so se udeležniki sprejema podali v stolnico, jer je dal biskup svoj prvi blagoslov. Potem pa je med gostim špalirjem šolske mladine, vojakov, orožnikov, spremljan od duhovščine in odičnega občinstva med sviranjem godbe in radostnim vzlikanjem ljudstva odšel v svoj dom. S svojo ljubeznivostjo si je biskup na mah osvoil srca vseh.

V biskupskem dvorcu se je biskup kapitlno izkazal s pismi Sv. stolice in je prevzel upravo biskupije. Na večer je bila po zaslugi mestne občine čarobna razsvetljava pristanišča, ki je vse žarelo v ognju.

Ustoličenju v nedeljo, dne 23. decembra je v spremstvu svojega tajnika Golika prisostvoval senjski biskup dr. Jos. Marušič kot zastopnik metropolita dr. Antona Bauerja in da se oddolži Krku, čigar biskup Mahnič je bil navzoč svojevčasno pri intronizaciji biskupa Marušiča. Ljudstvo je prišlo v toliki množini, da ni imelo prostora v cerkvi. Svečani obhod po mestu je žal preprečil jak jug in preteči dež. V svojem krasnem nagovoru po slovesni sv. maši je novi biskup zagotavljal vse vernike brez razlike svoje ljubezni in jih je pozival k medsebojni ljubezni.

Po cerkveni slovesnosti je biskup v dvorcu sprejemal čestitke. Niti ene jugoslovanske oblasti in niti ene jugoslovanske korporacije ni manjkalo; prišla pa so se poklonit tudi vsa mestna nabožna in karitativna društva. Pri obedu je bil kot gost edino le škof Marušič s svojim tajnikom, ker se biskupski dvorec na Krku izza opustošenja dne 15. novembra 1920 še ni mogel toliko popraviti, da bi sprejel večje število gostov. Zato pa je škof Srebrnič vsem revežem in bolnikom v mestu poslal na dom pečiva, mesa in vina. Od vseh strani je dobil biskup nebroj čestitk.

Popoldne je meščanstvo v »Mahničevem« domu priredilo biskupu na čast prireditev z deklaracijami, šaloigro in petjem deškega ter moškega zbora; mestna godba je na večer koncentrirala pred dvorcem. — Duhovščini in vernikom je biskup Srebrnič izročil poslanico z njegovim programom, s programom Odršenika, ki je učil ljudi, naj bodo trezni, pravični in pobožni.

Dnevne novice.

— Neverjetno zastopavanje slovensčine. Oblastni inšpektor fin. kontrole v Ljubljani je izdal dne 18. t. m. na vse sreske uprave finančne kontrole v Sloveniji rezervatno naredbo, da morajo vsi organi finančne kontrole v službenih spisih rabiti cirilico, kakor da ne živimo v Sloveniji, ampak globoko doli v Srbiji. Mi smo mnenja, naj se uraduje v Sloveniji slovensko, na Hrvaškem hrvaško in v Srbiji srbsko. Kako pridejo starejši organi fin. kontrole do tega, da se morajo učiti na stara leta še cirilice? Tudi različna ministrstva ne bi izgubila nič na svoji časti, če bi naredbe izdajala za Slovenijo v latinici in ne v cirilici. Mi se jezimo na Italijane, da vsiljujejo našim rojakom italijanščino. Ali smo mi Slovenci v Jugoslaviji kaj na boljsem? Zakaj nam radikalni Srbi vsiljujejo cirilico? Da je ta naredba neumestna, priznava g. oblastni inšpektor sam s tem, ker v zadnjem odstavku te naredbe zabičuje, da se pred občinstvom o tej naredbi ne sme govoriti, ker je strogo zaupna. — O stvari bomo še govorili.

— Sobotni naročniki našega lista prejmo polnočne za obnovitev naročnine v današnji številki. Celoletna naročnina na samo sobotno izdajo stane za celo leto 1924 40 Din, za pol leta 20 Din. Ta cena velja za vse kraje v naši državi.

— Prepovedani listi. Vlada je prepovedala v naši državi razširjanje listov »Neues Wiener Tagblatt« in goriške »Nove dobe«.

— Trgovski atašeji. Ministrstvo vnanjih zadev namerava pri vseh naših zastopstvih v inozemstvu imenovati trgovske atašeje. Natečaj za ta mesta bo v kratkem razpisan.

— Priznanje stare-katoliške cerkve. Ministrstvo za vere je izdalo odlok, s katerim se uradno priznava staro-katoliška cerkev v naši državi. Odlok se opira na dejstvo, da je bila staro-katoliška cerkev priznana že pred ujedinenjem v Dalmaciji in pa na člen 12 ustave.

— Prvo kmečko gledališče v Srbiji. V Bračičevem, okrožju požarevskem, je osnoval kme-

— Govorim o predvojnih razmerah, ki sem jih poznal.

— Toda povem vam, da imate vrzel. Zadeva, o kateri hočem govoriti...

— Govorite.

— Prišel sem samo radi tega sem. Priznati mi morate, Mr. Meat, da ni zametno, da si pustite vpihavati tak pračni tok v sobo, kjer vlada taka temperatura. Vi služite okoli 100 milijonov leino?

— ...

— Vi se uničujete pri delu. Nikoli ne zahajate v klub ali v restavracijo, v gledališče ali v družbo. Kadite preveč in preveč se hranite z mesom. Če bi kadili manj, če bi počivali vsak dan eno uro, bi si pridobili deset do dvanajst let dobrega življenja, to se pravi, najmanj lepo milijardo. To je kupčija, ki vam jo predlagam.

William Meat je spustil zvonec, na katero je bil hotel pritisniti. Gleda me, viha svoj nos, potegne svojo gornjo ustnico naprej in se nato tiho nasmeji.

— Oj, satanski Francoz, zato ste prišli k meni?

— Da.

— To je zares prvi obisk, ki me je v tej točki iznenadil.

— Ali nimam prav?

— Da.

Meat pritisne na zvonec. Služabnik vstopi.

— Dva cocktaila, je dejal Meat.

Tri mesec pozneje, je končal Bernard Mory, sem bil posebni tajnik kralja bombaža.

va avtoriteta in njegovo tehnično znanje sta bili prvi podlagi njegovega bogastva. Zaupno mesto v Meatovih tovarnah me je zelo mikalo.

— Skratka, javil sem se pri Williamu Meatu. Postal so me vroč. Prišel sem zopet. Eden tajnikov me posluša in telefonira gospodarju, da želi nek Francoz, bivši vojak, govoriti z njim v kupčijskih zadevah. In gospodar me sprejme.

— Njegova delavnica je preprosta, a udobna. Na stenah vise trije napis: Ne nepotrebnih besed. Meni se ravnotako mudi kot vam! — Ne govorite mi o vročini, sam vem, kako je vroče. — Kupčija se da skleniti v dveh minutah. Napravite predlog, poslušam vas. — William Meat ima resno isklesane poteze, ljubke, a trudne oči, utrujenost mu je začrtala gube na čelo in na lica.

— Kakšna vročina! sem dejal čisto neprisljeno.

Meat je namršil obrvi in mi pokazal s kazalcem drugi napis.

— Kakšna vročina, Mr. Meat, in kako lepo bi bilo srkati v senci dober cocktail...

— Zelite, gospod?

— Želim se z vami pogovarjati, gospod, o zadevi, ki bi vam mogla prinesiti par milijard. Ne, ne... ne pokličite nikogar. Nisem blazen, povem vam kar naravnost... Toda kakšna vročina! Ali poznate Francijo, Mr. Meat?

— Da, intelektualna kultura in avijatika izborni; ostalo nič.

— Malo splošno, vaše mnenje, posebno vo vojni.

— Samo moj denar. Po sklepu premirja sem šel v Newyork. Nekega dne sem pričau poslušal pogovor dveh možakov, čisto brez zanimanja, kakor pač človek posluša stavke, ki niso namenjeni zanj. Kmalu pa sta ton in živahnost pogovora vzbudila mojo pozornost.

— Pravim vam, da vas kralj bombaža ne bo sprejel, je zaklical prvi.

— William Meat sprejema vsakogar, vam pravim, je dejal drugi, toda pogovori z njim so kratki.

— Njegovi tajniki vas bodo poslali k načelnikom prometa.

— Če kdo noče odnehati, ga William Meat slednjič rade volje sprejme. Toda napisi na njegovih stenah in peščena ura na njegovi mizi vas opozarjajo, da ne govorite nepotrebnih besed in da greste naravnost k cilju.

— Meat je človek, ki ga delo uničuje. Pravijo, da je silno utrujen od neprestanega dela.

— Nikoli si noče odpočiti!...

— Ta pogovor se je vršil nekaj trenutkov, nato sta možaka odšla. Tu mi je prišlo na misel, da bi sam poiskal Williama Meata, kralja bombaža, da se mu stavim na razpolago.

Bernard Mory je prenehaj, da poskusi svojo citronado, nato je pa nadaljeval in z ženo sva ga napeto poslušala:

— Vsaj po imenu poznate Williama Meata. Njegove tovarne tvorijo kar se tiče površine in delavcev, veliko mesto. Znan je kot delaven, pošten in mrzel človek, njegovo

Stanko Obretkovič prvo kmečko gledališče, žigari člani so samo kmetje.

Zakon o taksah in pristojbinah je izšel v posebni knjigi v založbi Tiskovne zadruge in stane 40 Din, s poštnino vred 41.50 Din.

Zahvala. Povodom proslave moje osemdesetletnice mi je došlo od vseh strani toliko častilk, da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, zato me veže dolžnost, da se zahvalim javno. — Predvsem se zahvaljujem g. župniku Vrhovcu za ves trud, katerega je imel kot reditelj spreveda in voditelj slavnosti, dalje za poštrevnost, katero mi je izkazal posebno na dan slavlja, kakor tudi za krasen govor pri slovesnem banketu, zahvaljujem se nadalje g. kaplanu Antonu Vadnalu za inicijativo k priveditvi jubileja ter gg. pevcev pod vodstvom g. pevovodje Mateka za krasno podoknico na predvečer slavlja.

Nadalje izrekam najtoplejšo zahvalo požarni brambli pod vodstvom g. nadučitelja Samca za razsvetljavo pri podoknici in na dan slavlja za špalir pri sprevodu v cerkvi ter sploh vsem drugim privediteljem, kateri so s toliko požrtvovalnostjo pripomogli, da se je jubilej proslavil tako veličastno, vsem govornikom, med njimi gospej učiteljici Cuzek, nadalje občanom kot bivšim mojim učencem za prelepe, dragocene darove in lovskega odseka za lepo podarjeno mi puško. — Obenem se še zahvaljujem za izkazano mi veliko čast, da me je občinski odbor v javni seji dne 9. decembra 1923 imenoval za častnega občana, nadalje g. Antonu Hribarju, župniku in pesniku v Zalemlogu nad Zelezniki za pomenljivo in ganljivo moje vzgojevalno-šolsko delovanje in moj jubilej proslavljajočo pesem. — Zahvaljujem se tudi g. okrajnemu glavarju Podboju in g. okrajnemu šolskemu nadzorniku Bezeljaku za pismo častitko in zahvalno priznanje za moje uspešno delovanje in čebelarstvo in sadjarski stroki. Ponovno izrekam vsem privediteljem in udeležnikom slavlja najtoplejšo zahvalo in izražam nado, da mi ostanejo farani še nadalje tako naklonjeni, kot so mi bili sedaj. — Krka pri Stični, dne 28. decembra 1923. — Ivan Ev. Lobe, nadučitelj v pok.

Pogajanja za združenje anglikanske cerkve v rimsko-katoliško cerkvi? Italijanska oficijozna »Stefani« poroča iz Londona dne 27. t. m.: Listi objavljajo pismo nadškofa iz Canterburyja na duhovščino anglikanske cerkve, v katerem poroča o raznih konferencah, ki so se vršile v Malinesu, ki so pa doslej ostale tajne. Predmet teh konferenc je bila združenje anglikanske in rimske cerkve ter so se jih udeleževali delegati obeh cerkev pod predsedstvom kardinala Mercierja. Posvetovanja se bodo nadaljevala.

Po nesreči ustreljen. Dne 20. decembra je bil v hiši ob italijanski meji pri Zirihi ustreljen Pavle Kopač. Italijani so šli za dekló v kuhinjo, puško pa pustili v sobi. Domač 11 leten fant vzeame v roko puško, meneč, da je prazna in ustrelil — streljati so ga naučili Italijani. Zadel je 14 letnega fanta iz sosednje hiše, Pavla Kopača, ki je bil v istem hipu mrtev. Zadajo polovico glave mu je dumdmug kroglja popolnoma razbila. — To je v zadnjih dveh letih ob naši meji že peti smrtni slučaj zaradi Italijanov.

Goljufa. V Belgradu so te dni zaprli armiski zakonski par Čakerijan. Zakonca sta dopotovala v Belgrad kot bogata tujca in se nastanila v hotelu »Astoria«. Obiskovala sta zlatinarje in si dala pošiljati v izbiro velike množine dragocenosti. Kupila nista navadno ničesar, a trgovci so kasneje pogrešili veliko dragocenosti. Te dragocenosti je policija našla pri Čakerijanovih v hotelu.

Zaradi cigarete ustrelil tovariša. 17 letni vajenec Herman v Zombolji je ustrelil svojega 13 letnega tovariša Fleina, ker mu ta ni hotel dati cigarete.

Proti nespodobnostim v gledališču. Newyorški podžupan Hulbert je uvedel strogo akcijo proti nespodobnostim v gledališčih, ki se bo v bodoče pregrešilo proti pravosti, izgubi licenco in se zapre.

Postranski posli občinskih uradnikov na Hrvaškem. Notranji minister je razveljavil naredbo pokrajinske uprave v Zagrebu, s katero je občinskim uradnikom prepovedala vsako postransko pisarniško prakso. Poslej smejo občinski uradniki zopet sestavljati ljudem razne spise in vloge.

Paskijevič. Razprava proti Paskijeviču in Thierriju se leno vleče proti koncu. S Paskijevičem ravnajo kot z razvajenim otrokom. Če ga boli glava, se sme odskraniti od razprave. Prof. dr. Lapinski je o Paskijeviču podal svoje strokovno mnenje, ki se glasi, da je Paskijevič dedno obremenjen in je okrnjen umstveno, čuvstveno in na svoji volji. Paskijevičev oče je bil luetik.

Razne nesreče: V teh meh. delavnic Octavian Chromy na Vrhniki se je ključavničarski pomočnik Ignac Vehar pri brušenju nevarno ranil na obeh, vsled česar je moral v bolnico. — Pri lesni industriji Mulej in Comp. na Glodu zaposlenemu dirvarju Rabiču Ivanu je padel hlood na levo nogo in mu zdrobil kost. — V pivovarni pri Laškem so je delavec Slapšak Ivan od pare opeknel na desni roki in po prsih. — Pri židarskem mojstru Korosec Dragodinu v Šošanju se je delavec Babin Fr. opeknel na desni roki. — Barbiš Franc, delavec pri okrajnem cestnem odboru v Krškem se je nevarno usekal v desno roko. — V tovarni usnja »Petovina« na Bregu pri Ptujju si je delavec Rojko Franc pretegnil mišice v križu, ko je vzdignil težak predmet. — V tobačni tovarni v Ljubljani se je delavec Kadunc Josip poškodoval na desni nogi. — Na parni žagi Ivana Majorana v Borovnici se je žagar Povit Ivan pri brušenju žag poškodoval desno oko. — Na žagi Švigel Franca na Bregu pri Borovnici je delavec Perner Anton hlood zmeškal levo roko. — Pravoslavna Crkvena Opština v Ljubljani privedi 27. januarja 1924 1. Svetoslavsko zabavo v korist Svetoslavskemu fondu. Žegar namen je pomoč revnim dijakom.

Mesne in sadne konzerve tvornice »Globus« Vrhnika uživajo splošen sloves. Glej današnji oglas!

Naša moč bo šele tedaj velika, ko bomo lahko govorili o popolni lastni industriji. — Na polju čokolade se v tej smeri razvija tovarna »Mirim« čokolada. 8120

Šumska uprava v Bohinjski Bistrici proda ca. 700 prm neprebranih bukovih drv v 2 partijah v bližini vasi Ravne in ca. 8.5 km od postaje Boh. Bistrica. Pravilno kolekovane ponudbe naj se vpošljejo na šumsko upravo do 2. januarja 1924.

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To pravo domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 Din. Lekarar Eug. V. Feller, Donja Stubica, Elza trg št. 184. Hrv.

Tečajji za strojepisje in stenografijo. Dne 3. februarja 1924 začnejo na državno koncesioniranem zasebnem učilišču Legat v Mariboru zopet novi tečajji za strojepisje ter slovensko in nemško stenografijo. Tečajji trajajo štiri mesece. Vpisovanja in pojasnil. v specialni trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, ali pa v šolski pisarni Vrazova ulica 4. 8119

Ureditve babiških honorarjev pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Da zadosti zahtevi zakona o zavarovanju delavcev, ki določa, da je porodnicam prožiti babiško pomoč v naravi, ne pa dovoljevati samo denarni prispevek, kakor je bil dosedaj običajen, je ravnateljstvo okrožnega urada na svoji IV. redni seji z dne 20. junija 1923 določilo nov babiški tarif in obenem sklenilo, da bodo babice potrebni obvezilni in razkuževalni material dobivale na stroške urada. Ta tarif, ki se bo začel uveljavljati s 1. januarjem 1924, slove: 1. Za babiško pomoč pri porodu in predpisano devetdnevno oskrbo po porodu se honorirajo babice v mestih Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj s 120 Din, na deželi s 65 Din. Ako bi oskrba po porodu trajala manj kakor 9 dni, se za vsak dan v mestih odračuna po 10 Din, na deželi po 5 Din. 2. Pri dvojiških se plača polprilni honorar. 3. Honorar in sicer po številu obiskov in izzubi fasa se babici tudi nakaže v slučaju oddaje porodnice v bolnišnico. 4. Ako je pot babice na deželi daljša od dveh kilometrov, se za vsak nadaljni kilometer pota tja in nazaj plača kilometrina, ki velja za državne uradnike, sedaj torej 6 Din za kilometer. 5. Obenem dobi babica pri pristojni poslovalnici brezplačno na razpolago potrebna razkužila in obvezila, to je steklenico z 80 gr Santola in steriliziran karton, vsebujoč 100 gr vate, 6 predlog iz staničevine zaviti v gazo, 10 predlog iz staničevine nezaviti, pol metra traku za povezovanje popkvine in 5 povojčkov (zajčkov) za zavijanje popkvine. 6. Babicam na deželi, ki bi v prehočni dobi in pozneje zaradi prevelike oddaljenosti ne morele dobiti obvezil od pristojne poslovalnice, se za babiško pomoč pri porodu in devetdnevno oskrbo pri porodu plača honorar 90 Din, dočim ostanejo vsa druga delila neizoremenjena — Babice, poklicane k porodom članice ali svojki okrožnega urada, si imajo torej pri pristojni poslovalnici pravočasno preskrbeti razkužila in obvezilni material. Račun je po končani oskrbi predložiti poslovalnici ter obenem v njim vrniti prazno steklenico Santola. Na deželi ima dobo oskrbe (devet dni ali manj) ter kilometrino na račun potnišni uradov zdravnik ali pa županstvo v zmislu določila § 128 zakona o zavarovanju delavcev, v mestih pa na dobo oskrbe na račun potnišni stranka (poročil se ali ne pooblaščen rod-biški član, sorozec oča, mati) ter račun videti uradov zdravnik. Stupni honorar se potem babici nakaže po poštnem žetvu zopet prometu. — Okrožni urad se nada, da bo s predloženim razkužili in obvezil bistveno vplival na blaginjo porodov, s tarifnimi postavkami pa na dobo oskrbe in s tem posredno na nego otročev. Porodniška oskrba je bila doslej zlasti na deželi pomankljiva in se je včasih zopolj omejevala na intervencijo pri porodu.

Prisrarske novice.

p Tržaška kmetijska družba. Dne 23. t. m. se je vršil v Trstu občni zbor Tržaške kmetijske družbe. Sklenili so, da se družba izpremeni v združno in otvori svoje skladišče v ulici Raffineria. Svoje delovanje bo raztezala po vsej tržaški pokrajini in Istri. Deleži bodo po 25 lir z največ dvakratnim jamstvom; razen tega se upleljejo še upravni deleži po 5 lir na leto. Vse priprave vodi dosedanj odbor, ki se mu podaljša mandat do prihodnjega občnega zbrca.

p Otvoritev škedenjskih plavčev. Med tržaško mestno občino in plavči v škedenju pri Trstu se je te dni sklenila pogodba, glasom katere bodo plavči zopet začeli dobavljati mestni občini plin, in sicer 8.500 000 kub. metrov na leto po 26 stotink kub. meter. Pogodba pride še pred tržaški občinski svet, ki jo bo pa nedvomno odobril, ker je za mestno občino zelo ugodna. Na ta način se v škedenjskih plavčih, ki so last Kranjske industrijske družbe, vsaj deloma obnovi obrat. Delo bo dobilo nad pol tisoča delavcev.

Štajerske novice.

š SDZ, podružnica Celje priredi v ponedeljek v vrtni dvorani hotela »Beli volk« Silvestrov večer. Na sporedu so pevske in glasbene točke, šaljiva pošta in dve burki. Za jed in pijačo preskrbljeno. Začetek ob 20. uri.

š Mariborski veliki župan nastopil svoje mesto. Mariborski veliki župan dr. Miroslav Ploj je dne 23. t. m. nastopil svoje mesto.

š Umestna prepoved. Mariborska varnostna oblast je prepovedala običajno koledovanje otrok po javnih lokalih.

š Zima pregnala splavarje. Ostra in suha zima, ki je zavladala preko Božiča, je pregnala dravske splavarje domov. Splavci počivajo.

š Vlom na gradu »Wildhaus« pri Celju. Pred par dnevi smo poročali o velikem vlamu v gradu »Wildhaus«, pri katerem so odnesli vlomilci ogromno blaga in razne zlatnine in srebrnine. Zandarmerijska patrolja v Selnici je našla v nekem gozdu na Slemenu zakopano porilo in obleko v vrednosti 121.000 kron. — To pa je le en del plena. Manjka še veliko obleke, dragocenih preprog, daljnogledov, pušk, fotografski aparat in pa več dragocenih prtov. Vsi predmeti, ki še manjkajo, se cenijo na

240.000 kron. Sledovi kažejo, da so izvršili vlom 3 ali 4 osebe, med katerimi je bila ena ženska. Na mestu, kjer so zakopali ukradeno predmete, so pustili težko okovane čevlje za hribolazce in pa časopis »Marburger Zeitung«, naslovljen na krojača Franca Handića v Po-brežju pri Mariboru, ki pa ni s tatovi v nobeni zvezi. Drugih sledov o tatovih še nimajo.

Ponarejevalska družba dveh držav.

Kakor smo že včeraj kratko poročali, je prišla belgrajska policija na sled veliki ponarejevalski družbi, ki je imela svoje središče v Retjah pri Postojni in v Sv. Križu pri Trstu, svoje sotrudnike pa v Trstu in po vseh glavnih mestih Jugoslavije. Do odkritja je došlo slučajno. Pred približno 14 dnevi se je vozil proti Belgradu neki Pavle Dobrijevič, ki je bil pred meseci pobegnil iz zaporov v Vinkovcih. Na vožnji so Dobrijeviča spoznali in ga aretirali. Dobrijevič je imel s seboj potno košaro, ki jo je pa o priliki aretacije enostavno pustil, kakor ne bi bila njegova. Ta košara je dospela v Belgrad kot pozabljeno blago. Našel se je kmalu »radoveden« železničar, ki je košaro skrivoma odprl in našel v njej polno — 10-dinarskih novčanic. Privoščil si jih je nekaj in šel nakupovat po trgovinah. Tu so spoznali, da so novčanic ponarejene in železničar je moral na policijo. Na zaščitanju je povedal, odkod so ponarejene novčanic. Policija je začela vneto delati in kmalu so dognali, čegava je bila košara. Sedaj je poslal belgrajski policijski ravnatelj Popović v Vinkovce svojega agenta, ki so ga »zaprl« v isto celico z Dobrijevičem. Dobrijevič je šel na led in je svojemu »tovarišu« odkril svojo taino in mu opisal celi stroj ponarejevalske družbe. Sedaj so se dogodki hitro razvijali. Sledile so aretacije v Belgradu, Zagrebu in Trstu ter raznih krajih na Krasu. Eden najginejših članov družbe je bil neki Ignacij Zunančič iz Kraljevice, ki velja sploh za največjega tihotapca Jugoslavije. Tudi ta je že na varnem. Važna postojanka ponarejevalcev je bila na Rakeku v hiši Gabrenjevih. Tu imajo sina Franca, ponesrečenega dijaka ljubljanske trgovske šole, ki je nosil ponarejeni denar — v Ljubljano. Mladega Gabrenja ni bilo v hiši, ko so prišli možje postavbe. A v obeh letih tudi družina ni našla milosti in je morala z njimi naravnost na vlak proti Belgradu. Mladi Gabrenja se je z istim vlakom odpeljal kot »slep potnik« — na odbičaj. V bližini Ljubljane je skočil z vlaka, a roki pravice ni ušel. Prijeli so ga in odvedli v zapor, kjer je podal takoj obsežno izpoved. Na podlagi te izpovedi se je ljubljanska policija oglasila na domu družine Lenassi, katere mati je vdova po pokojnem užitniškem prejemniku. Tu so tri hčere, katerih ena, Justina, je uradnica pri Ljubljanski kreditni banki. Ta družina je osumljena, da ji je F. Gabrenja nosil ponarejeni denar, da so ga spravljali v promet. Celo Lenassijevo družino so odpeljali v zapor. Mogoče je, da sta bila s to ponarejevalsko družbo v zvezi tudi brata Čebin in pa mehanik Praček s Sv. Petra ceste, pri katerem sta Čebina prenočevala. Praček je tudi že v policijskih zaporih. Pričakovati je nadaljnjih odkritij.

Gospodarstvo.

NAŠE GOSPODARSTVO V STEVILKAH. II. Zunanja trgovina.

Že v prejšnjem članku smo pod tem naslovom opozorili na nekatere nedostatke v statistiki zunanje trgovine. V razumevanju razvoja zunanje trgovine po l. 1918. navedemo sledeče podatke:

Uvoz (v milijonih dinarjev): l. 1919. 2982-1, l. 1920. 3465-8, l. 1921. 4122-1, l. 1922. 6441-9.

Izvoz (v milijonih dinarjev): l. 1919. 686-8, l. 1920. 1320-6, l. 1921. 2460-7, l. 1922. 3691-2.

Uvoz kakor izvoz izkazujeta od 1919. naprej vedno tendenco naraščanja. Posebno od leta 1921. na 1922. se je povečal uvoz v do takrat še neregistrirani smeri. V vseh štirih letih 1919. do 1922. je izkazovala zunanja trgovina pasivnost, ki je do leta 1921. padala, a se je v letu 1922. zaradi povečanega uvoza zelo povzdignila. Pasivnost kaže sledeči razvoj: l. 1919. 2295 mil. dinarjev, l. 1920. 2145-2 mil. dinarjev, l. 1921. 1661-4 mil. dinarjev, leta 1922. 2750-7 mil. dinarjev.

Vendar pa nam podatki v dinarski veljavi ne nudijo pravne slike o vrednosti in razvoju uvoza in izvoza. Zato smo poskusili preračunati na surov način vrednost našega uvoza in izvoza v zlate franke po dolarskem kurzu. Pri tem nismo vzeli v poštev leta 1919. zaradi neurejenih razmer.

Uvoz (v milijonih zlatih frankov): l. 1920. 468, l. 1921. 320, l. 1922. 362.

Izvoz (v milijonih zlatih frankov): l. 1920. 178, l. 1921. 191, l. 1922. 208.

Iz teh števil sledi, da je vrednost našega uvoza padla od leta 1920. sem, pač pa, da se je v letu 1922. popravila, vendar pa ne toliko, da bi dosegla stanje v letu 1920. Isto tendenco kakor uvoz izkazuje tudi izvoz (v dinarjih).

Stalno naraščanje izvoza tako po količini kakor po vrednosti zavzema še večji obseg, kakor povečevanje uvoza. Preračunan v zlate franke po povprečnem kurzu dolarja v dotičnih letih izazuje izvoz polemtakem stalno naraščanje, ki ni bilo prekinjeno, kakor se je to nasprotno zgodilo pri uvozu v letu 1921.

Razvoj v letu 1923. nam kažejo sledeče številke. Ker podatki o zunanji trgovini prihajajo jako pozno, navajamo obenem tudi dohodke glavnih carinaric, ki nam nudijo približno sliko o razvoju trgovine (v milijonih dinarjev):

- januarja: dohodki carinaric 127, uvoz 637-8, izvoz 329-5;
februarja: dohodki carinaric 113, uvoz 637-8, izvoz 384-4;
marca: dohodki carinaric 141, uvoz 637-8, izvoz 541-1;
aprila: dohodki carinaric 125, uvoz —, izvoz 409-3;
maja: dohodki carinaric 133, uvoz —, izvoz 576-4;
junija: dohodki carinaric 115, uvoz —, izvoz 834-6;
julija: dohodki carinaric 131-2, uvoz —, uvoz 547-2;
avgusta: dohodki carinaric 160-4, uvoz —, izvoz 706-9;
septembra: dohodki carinaric 173-9, uvoz —, izvoz 914-0;
oktobra: dohodki carinaric 181-2, uvoz —, izvoz —.

1. Številko smo dobili po odštetju prvih dveh mesecev od celega tromesečja. 2. Velja isto kot 1. Pri uvozu onemogoča dober pregled objavljane podatkov o tromesečni dobi, ki je poleg tega bolj zapoznalo kakor pri izvozu.

Vendar pa nam ti podatki povedo o izboljšanju trgovske bilance. Zaradi visoke izvozne številk v marcu so krožile tudi vesti, da je bila naša zunanja trgovina v navedenem mesecu — aktivna, kar je pač težko dokazati ali pobiti na podlagi uradnih podatkov o zunanji trgovini, ki jih izdaja generalna direkcija carin pri finančnem ministertvu. Toda z ozirom na citirane številke ni pričakovati, da je bila zunanja trgovina v marcu aktivna. Istotako je malo verjetno, ker kažejo povečani dohodki carinaric tudi na povečan uvoz, da bi se bila n. pr. v juniju dosegla aktivnost. Sodeč po raznih znakih smo najbrže imeli šele v oktobru aktivno zunanjo trgovino, v čemer nas potrjuje tudi dejstvo, da je stal v oktobru dinar najboljši. Navsezadnje so pa to le domneve, ki se bodo verificirale šele po objavljenju uradnih podatkov.

ČESKOSLOVAŠKO GOSPODARSKO PISMO.

V »Prager Presse« beremo, da je pred kratkim glavni ravnatelj češkega bančnega urada A. Novák predaval o razvoju českoslovaškega gospodarstva od prevrata do danes. Govoril je o težkočah, ki jih je imela mlada država glede denarja. Praška podružnica avstro-ogrskje banke je proti vsem protestom dr. Rašina nadaljevala z inflacijo in se je zato obtok bankovcev v štirih mesecih zvišal za 25 odstotkov — ob prevratu je znašal 30.5 milijarde —. Pozneje so bankovce kolikovali, pri čemer so po opozorilu dr. Rašina imeli za merilo podlago kritja v kovnem denarju. Od 3. do 6. marca 1919 je 30.000 uradnikov s kolki prelepi 140 milijonov bankovcev. Aprila 1919 so napravili bančni urad, so mu prepovedali izdajo nekritih bankovcev, obenem pa tudi vsako kreditiranje državi. Julija 1919 so izdali prve nove bankovce po 100 K itd. Bančni urad je prevzel tudi nalogo devizne centrale in se mu je posrečila stabilizacija českoslovaške krone, kar se vidi najbolj iz naslednjih podatkov: Od 1. januarja 1923 pa do 20. decembra 1923 so kolebale razne valute, merjene ob dolarjevem kurzu, za toliko odstotkov: angleški funt za 10, holandski goldinar za 7 in pol, švicarski frank za 9 in pol, švedska krona za 3 in pol, českoslovaška krona za 5.

Od vseh važnih evropskih deviz je čehokrona poleg švedske še najmanj kolebala. Dolar je v Pragi od februarja do decembra nihal med 33.35 in 35, torej za prav majhne zneske. Zanimivo je kopčenje čehokrone v inozemstvu, zlasti v Nemčiji, kjer so na primer na Saškem plačevali delavce v zadnjem času v tej kroni.

Kot končni cilj je označil govornik zlato vrednoto, torej isti cilj, kakor ga ima tudi Nemčija na koncu svoje — seveda neprimerno bolj težavne — gospodarske poti. Kakšna bo nova denarna enota in kakšno bo njeno razmerje do sedanje krone, še ni določeno. Skoraj gotovo bodo po angleškem vzoru postavili nad krono višjo enoto, vsaj za prehodno dobo, ki bo pa pozneje prevzela vlogo sedanje krone. Najprvo seveda se morajo urediti denarne zadeve v sosednih državah in se ima doseči v proračunu ravnovesje. Treba je štediti in dogmati plačilno bilanco. Končno je govornik omenjal tudi velike zasluge dr. Rašina za obrnitev srednjega stanja in je izrazil upanje, da bo država to politiko nadaljevala.

Kako vesel bi bili mi, ko bi nam usoda hotela nakloniti kakšnega Rašina!

g Ustavljen vpis delnic brodarkega društva. Ministarstvo trgovine in industrije je izdalo naredbo, ki ustavlja vpis delnic za »Povlaščeno brodarstvo društvo SHS«. Istotako se je odgodil tudi občni zbor delničarjev, ki se je imel vršiti včeraj.

g Odplačevanje državnih delgov. Finančni minister Stojadinovič je izjavil dopisniku »Pr. Press«, da namerava izplačevati državne dolgove raznim privatnim firmam in se zato pogaja z upniki, da se ta izplačila izvrše v teku 1 ali 2 let. Med upniki se nabajajo 3 velike češke firme, katerim dolguje naša država 110 milijonov češkoslovaških kron. Takojšnjega izplačila se brani raditega, ker noče preveč obremeniti državnih financ.

g Letošnja vinska trgateg. Letošnja vinska produkcija v celi državi je dala 5.125.000 hl vina. Polovica najmanj bi se morala izvoziti v vrednosti poldruge milijarde dinarjev. Izgledi pa niso baš sijajni.

g Naročila države. Državna monopolska uprava je naročila pri osješki tvornici za 3 in pol milijona dinarjev žveplenk.

g Gozdovi v Šar-planini. Za eksploatacijo velikanskih gozdov, ki pokrivajo Šar planino se je ustanovila v Skoplju delniška družba z glavnico 3 milijonov dinarjev.

g Obtok bankovcev. Po izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. smo imeli v obtoku za 5.767.123.550 dinarjev bankovcev, kar pomeni napram prejšnjemu izkazu z dne 8. t. m. zmanjšanje za 80, 175.680 dinarjev. Istočasno se je zmanjšala tudi metalna podlaga za 2.613.277 dinarjev na 448.992.680 dinarjev.

g Izvoz v tretjem tromesečju. Po podatkih generalne direkcije carin v finančnem ministruvstvu se je iz naše države izvozilo produktov v teku meseca julija za 547 milijonov Din. V avgustu se je vrednost zvišala na 707 milijonov in se dvignila v septembru na 914 milijonov. Izvoz v septembru znači rekordno višino. Za avgust in julij je objavljena statistika tudi z ozirom na najvažnejše izvozne predmete. V avgustu je bil najvažnejši izvozni predmet gradbeni les, katerega se je izvozilo za 142 milijonov Din. Ostali važnejši izvozni predmeti so bili (v milijonih dinarjev): goveda 109, jajca 89, svinje 45 in pol, meso in izdelki 29, les za kurjavo 25, cement 21, rude 20, konji 19 itd.

g Ustanovitve novih industrijskih podjetij. Kakor je znano, je obstojala v finančnem zakonu naredba, po kateri bi se moralo za ustanovitve novih industrijskih podjetij prositi za dovoljenje pri trgovskem ministru. Na intervencijo industrijskih krogov je bila ta naredba po finančni sekciji narodne skupščine razveljavljena in se bodo industrijska podjetja lahko ustanavljala brez tega dovoljenja.

g Prodaja turbine. Kraljeva šumska uprava na Bledu razpisuje prodajo demontirane stare turbine na žagi Fortuni v Sp. Gorjah. Interesenti si lahko ogledajo turbino na licu mesta. Pismene oferte z kolektivno 25 Din in 10 odst. vadijem ponujene vsote naj se vlože do 11. ure dne 15. januarja 1924 pri šumski upravi na Bledu. 8224

g Carinski dohodki. Meseca novembra so bili carinski dohodki sledeči: v prvi desetini 53.823.630 Din, v drugi desetini 49.178.462 D, v tretji desetini 53.198.726 Din. — Od 1. julija do 1. decembra t. l. znašajo carinski dohodki 798.416.715 Din nasproti 563.798.880 D v istem času v l. 1922.

g Dohodki trošarine in pristojbin. V novembru so dohodki od trošarin in pristojbin znatno poskočili. Trošarina je dala letos v novembru 17 milijonov dinarjev več kot v istem mesecu l. 1922. — Takse so prinesle v novembru 1923 za 29 milijonov dinarjev dohodkov več kot v l. 1922.

g Letošnja produkcija vina v Jugoslaviji znaša 5.125.000 hl vina. Za domač konsum je potrebna samo polovica te količine, polovica se lahko izvozi.

BORZA.

Zagreb, 28. decembra. (Izv.) Italija 8.825 do 8.825, London 884.75—887.75, Newyork 88—89, (dolar 87—88), Pariz 4.4875—4.5375, Praga 2.50 do 2.62, Dunaj 0.1240—0.1260, Curih 15.50—15.60. Curih, 28. decembra. (Izv.) Pešta 0.03025, Berlin 0.000013, Italija 24.80, London 2486, Newyork 571.25, Pariz 2—30, Praga 16.70, Dunaj 0.008075, Sofija 4.05, Beograd 6.475.

Ljubljanske novice.

lj Silvestrov večer »Ljubljane« v »Unionu« bo letos eden izmed najzabavnějšíh, kar jih je kdaj priredila »Ljubljana«. Nastopi tudi društveni zbor, ki bo izvajal sledeče, za ta večer zelo prikladne pesmi: St. Premrl: »Raja«, mešan zbor; Karlo Adamič: »Ples kralja Matjaža«, mešan zbor; Emil Adamič: »Turopoljci«, moški zbor; in Oskar Dev: »Veseli letni čas«. — Posebna vabila se ne razpošiljajo in so vabljeni vsi prijatelji prijetne, neprisliljene in počstene zabave.

lj »Ljubljana«. Zadnja skupna pevska vaja za Silvestrov večer je v nedeljo ob 11. dopoldne v Unionovi dvorani.

lj Gledališka predstava v Rokodelskem domu. Katol. društvo rokodelskih pomočnikov vabi h gledališki predstavi, ki jo priredi kot novoletnico dne 1. januarja 1924 ob 7. uri zvečer v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. — Uprizorila se bo klasična igra »Skriti biseri«, ki jo je v angleščini spisal Nikolaj Wiseman, kardinal in nadškof. Dejanje v igri se vrši za časa papeža Inocencija I. in rimskega cesarja Honorija v Rimu. Predprodaja vstopnic Na novega leta dan od 10 do 12 v Rokodelskem domu in zvečer od 5. ure dalje pri blagajni.

lj Ljudski oder se je preselil iz I. v II. nadstropje Ljudskega doma. Tajništvo posluje kakor do sedaj vsaki dan — razen nedelj in praznikov — od 5. do 7. ure zvečer. Med tem časom se izdajajo vsom pri Prosvetni zvezi včlanjenim društvom in odsekom, razne igre, garderoba, rekvizite, baroke

ltd. v izposojilo. — Ljudski oder vabi vse članice, žlane in naraščaj k sestanku. ki se vrši v četrtek, dne 3. januarja 1924 ob 8 zvečer v prostorih Ljudskega odra. — Odobor.

lj Strokovna sveza javnih nameštencev vabi svoje žlane na odborovo sejo in sestanek, kateri se vrši v soboto, dne 29. t. m. ob 8 zvečer v kleti I. delavkega konsumnega društva, Kongresni trg štev. 2. Obenem vabi svoje žlane posmrtnega fonda, kateri še niso plačali svoj prispevek po 5 Din do 10. jan. 1924, ker se je izplačal prvi slučaj ob smrti naše članice iz dotičnega fonda. — Odbor.

lj Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 30. t. m. ob 10 dopoldne v zbornišni dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o naslednji temi: Smernice za vzgojo deklet. Predava ga. Alma Sodnik.

lj Ponesrečen kolesar. Na železniškem prelazu na Dunajski cesti je hotel peljati preko proge skladiščnik Andrej Grohar tik pred prihodom vlaka. Železniški čuvaj pa je že zapiral zatvornice in kolesar se je zadel v varnostno ograjo pod zatvoro. Poškodovan se je na vratu in po glavi, vendar pa je šel še sam na rešilno postajo.

lj Ogenj. Na Karlovški cesti je padla v stanovanju posestnika in trgovca Alojzija Jerančeta lučka iz jasilne na zofo in jo zanetila. K sreči je prišel, še preden se je ogenj razširil po sobi, domov domač sin Alojz, ki je ogenj zadušil. Kljub temu je ogenj napravil škode okrog šest tisoč kron

lj Popis živine. V smislu razpisa pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo v Ljubljani z dne 3. decembra 1923, št. 9507 se bo v Ljubljani dne 8., 4. in 5. januarja 1924 popisovala živina, perutnina (konji, osli, mezi, muhe, goveda, prašiči, ovce, koze, kokoši, race, gosi, purani) in čebelnjaki. Navedene tri dni bo popisoval za mesto mestni gospodarski urad na magistratu, srednja hiša, prtilišče, desno od 8. do 12. na Barju in v Sp. Šiški se bo popisovalo od hiše do hiše. V mestu bivajoči lastniki navedenih živali se pozivljajo, da svoje živali pravočasno priglase in popišejo, zamudniki se kaznujejo.

lj Umri so v Ljubljani: Ivana Mendaš, žena železniškega sprevodnika, 44 let. — Jerica Piteri, tobačna delavka v p. 57 let. — Anton Jerančič, bivši gostilničar, 81 let. — Jera Oblak, mestna uboga, 84 let. — Ljudmila Barbič, podporočnikova hči, 14 let. — Otmar Weber, ključavničar, 34 let. — Anton Grčar, pečarski pomočnik, 44 let. — Ermenegilda Wisiak, hči nadzornika varnostne straže, 21 let. — Ivan Svetek, čevljar, 50 let. — Stanislav Caccia, delavčev sin, 8 mesecev. — Terezija Weinhammer, mestna uboga, 84 let. — Ljudmila Zorman, šivilja, 23 let. — Jakob Oblak, delavec, 69 let. — Janez Hribar, delavec, 23 let. — Andrej Babnik, osestnik, 49 let. — Amalija Hebenstretl, tiskarniška uslužbenka, 25 let. — Melanija Depoli, žena pivovarniškega zastopnika, 45 let. — I. Sekulovič, delavec, okrog 25 let. — Josipina Wanek, zasebnica, 92 let. — S. Agata Krescencija Vadin, usmiljenka, 48 let.

lj Goveje meso po znižani ceni prične razprodajati mestna aprovizacija na trgu v Spodnji Šiški na stojnici Janko Zevnika. Cena 16 in 17 dinarjev za kilogram.

lj Orožni list je izgubil na lovu med Lanišcem in Škofeljo mesarski mojster g. Ivan Javornik iz Ljubljane. Orožni list je izdalo pol. ravnateljstvo v Ljubljani dne 16. jan. 1923 pod št. 400.

lj Konj se je splasil na poti po Privozu proti Sredini 14-letnemu Viktorju Modicu. Prekucnil se je voz in padla sta on in njegova 19-letna sestra Marija pod njega. K sreči pa nista dobila težkih poškodb in se zdravita doma.

lj Na cesti je onemogla in se onesvestila sproga inšpektorja Ana Hejničeva, ki stanuje Pod turnom. Stražnik Urdih jo je prenesel v neko vožo v Prešarnovi ulici, odkoder so jo prepeljali z izvoščekom domov.

lj Nevarno veseljakinjno 20-letno Elo Dolinskovo iz Trbovelj je aretirala ljubljanska policija na glavnem kolodvoru zaradi vlačugarstva in ker se je izdajala za Elo Fibernikovo. Iščeta jo vrh tega še sodišči v Laškem in v Vinkovcih in sicer zaradi hudodelstva poneverbe.

lj Tatvine v Ljubljani. Antonu Jeslhu na Karlovski cesti št. 7 je bilo ukradeno več moškega in ženskega perila v vrednosti 6000 kron. Ravnotako je bilo ukradeno perilo Mariji Drnovškovi na lžanski cesti 39 in sicer izpod kozolca, kjer se je sušilo. — Jožefi Kalanovi na Poljanski cesti sta bila ukradena iz hleva dva purana, vredna 1200 kron. — Iz veže g. Jurija Marenčeta na Dolenski cesti sta bili ukradeni Jožefi Zele iz Podklomca pri Kočevju dve zaklani ovci, vredni 2400 kron. — Na Sv. Jakoba nabrežju št. 27 je bilo ukradeno Amaliji Pangerc za 1600 kron raznega perila. — Iz veže hiše št. 20 v Dravljah je bila ukradena kolarskemu pomočniku Francu Wolfu zračna sosalka. — Pri Predoviču na Selu je ukradel hlapec Gabrijel Badovinac svojemu tovarišu čevlje, vredne 1200 kron.

lj Koncert. Danes v soboto 29. t. m. v kavarni Evropa koncert dravske divizijske godbe. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. 8225

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in gospe dobite samo: *Selenb ul. 3. Gričar & Mejač.* **lj Opozorjamo** na oglas kuhinjske posode tvrdke »Fortunac«, Krekov trg 7 poleg Mestnega doma.

Poštni vestnik.

— Kako je kolkovati vloge za poštna pooblastila. Kakor je iz ministrskega odloka št. 6256 z dne 11. aprila razvidno, je treba pri vlogah za poštna pooblastila kolkovati samo vlogo in sicer po tarifni postavki 1 (po novem zakonu in taksah in pristojbinah s 8 dinarji), ni pa treba prilagati kolka za rešitev. Ker ne izdaja poštna uprava za

tako vlogo nobene pismene administrativne rešitve.

Denarna (vrednostna) pisma za inozemstvo. Kakor se glasi odlok poštnega in brzojavnega ministra št. 71.641 z dne 17. novembra 1923, se uvede s 1. januarjem 1924 promet pisem z označeno vrednostjo z inozemstvom pod naslednjimi pogoji: I. Pogoji za pošiljanje iz naše kraljevine v inozemstvo. 1. Iz naše kraljevine se od 1. januarja 1924 za sedaj lahko pošiljajo pisma z označeno vrednostjo v Avstrijo, Madžarsko, Italijo, Švico, Nemčijo, Češkoslovaško, Francijo, Belgijo in Romunijo. O otvoritvi tega prometa z ostalimi deželami bomo pozneje obščno obvestili. 2. V pismih z označeno vrednostjo se smejo iz naše države pošiljati samo manjši zneski, a največ 500 (petsto) dinarjev = 34 zlatih frankov. V vrednostnem pisemu so lahko dinarske novčanice ali pa tudi novčanice tujih držav v skupni vrednosti 500 dinarjev. Pošiljajo se lahko tudi čeki, neglede na znesek, na katerega so napravljeni, označena vrednost pa ne sme biti nikoli večja od 500 dinarjev. To velja tudi za druge vrednostne papirje, izvemšji predvojne državne vrednostne papirje, kojih izvoz je prepovedan. Prepovedano pa je v pismih z označeno vrednostjo pošiljati kovani denar in predmeta, kateri so podvrženi carini, nadalje zlato, srebro in drago kamenje. 3. Ker je finančni ministruvstvo pristalo na otvoritev prometa vrednostnih pisem z inozemstvom največ zato, da bi osebom, katere morajo pošiljati v inozemstvo manjše zneske, ne bilo treba izgubljeti časa in izdajati denar za izvozno dovolitev, mora pošiljatelj pri oddaji vrednostnega pisma za inozemstvo sprejemni pošti izročiti takšno pismo izjavo: »Jamstvo pošiljatelja glede vsebine pisma z označeno vrednostjo za inozemstvo.« Jamčim, da vsebina pisma z označeno vrednostjo, ki ga oddam danes pošti... na naslov... v efektivnih novčanicah nima večje vrednosti kot 500 (petsto) dinarjev in da ni v pisemu tudi nič drugega, kar bi bilo zoper odredbe pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami z dne 28. septembra 1921. Dovoljujem poštni upravi, da sme to pismo, ako bi bil sum opravičen, komisjsko odpreti in da ga sme, če ugotovi, da se vsebina pisma ne ujema s to izjavo, izročiti generalnemu ravnateljstvu finančnega ministruvstva v nadaljnje poslovanje v zmislu zgoraj rečenega pravilnika brez obveznosti glede povračila škode. V... dne... 192... Obrazce s to izjavo dajejo pošte pošiljateljem brezplačno. 4. Pristojbina za vrednostno pismo v inozemstvo je sestavljeno iz a) pristojbin za priporočeno pismo iste teže in b) iz zavarovalnine za označeno vrednost pisma, ki znaša po madriškem dogovoru 5 centimov za vsako državo in za vsakih 300 frankov. Zaradi enotnosti bodo naše pošte pobirale po 5 (pet) dinarjev zavarovalnine za vsako pismo, neglede na vrednost pisma ter neglede na državo, v katero je pismo naslovljeno. 5. Kar se tiče pečatov in nalepljanja znamk, veljajo za tako pismo isti predpisi kakor za denarna pisma v notranjem prometu. Vrednost pisma mora pošiljatelj napisati na naslovni strani v dinarjih, pred vrednostjo v dinarjih pa mora napisati tudi vrednost v zlatih frankih, pri čemer se računski 15 dinarjev za 1 (en) zlati frank. Če pošiljatelj ni označil vrednosti v frankih, napravi to sprejemna pošta. Povratnica in izprememba naslova je dovoljena. III. Pogoji za pošiljanje vrednostnih pisem v našo kraljevino. 1. V našo kraljevino se vrednostna pisma lahko pošiljajo iz vseh zgoraj omenjenih dežel. 2. Ker finančno ministruvstvo ne brani uvoza valut in deviz, smejo biti v vrednostnem pisemu iz inozemstva valute in devize, iz katerekoli države (seveda tudi dinarji). Največji znesek označene vrednosti je določen na 10.000 frankov.

Cerkveni vestnik.

— V Krišankah ima Moška in Mladenška Marijina družba v nedeljo popoldne ob 5. uri družbeno prireditev, h kateri naj p. n. žlani privedejo tudi svoje prijatelje.

Pevska zveza.

Pevska zveza naznanja, da je »Pevca« št. 9—12 dotiskana in jo bomo razposlali še pred Novim letom. Ker moramo vsako številko deloma sproti, deloma naprej plačati, prosimo vse tiste naročnike, ki še niso poravnali naročnine, naj jo takoj poravnajo, ker je sicer nadaljevanje »Pevca« ogroženo. Naročnina znaša za leto 1923 samo 25 dinarjev. Zamudniki-naročniki nam povzročajo veliko skrbj in sitnosti.

Narodno gledišče.

DRAMA.

Začetek ob 8 uri zvečer.

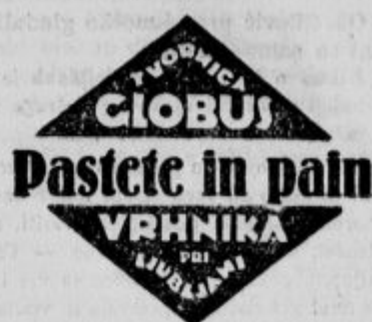
Sobota, 29. decembra: OSMA ZENA. — Red E. Nedelja, 30. decembra: ob 8 pop. PETERCKOVE SANJE; ljudska predstava. — Ob 8 zvečer NJU. — Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 uri zvečer.

Sobota, 29. decembra: TOSCA. — Red D. Nedelja, 30. decembra: CARMEN. — Ljudska predstava.

Ljudska predstava v operi. V nedeljo, dne 30. t. m. se vrši v opernem gledališču ljudska predstava ter se ob tej priliki vprizori priljubljena opera »Carmen«. Naslovno vlogo Carmen poje ga. Rewiczewa, Don Jose-ja g. Sowlski, Escamila g. dr. Rigo, Micaelo ga. Kattnerjeva, Zunigo g. Zupan. Ostale vloge so v rokah g. Matačičeve, gđc. Štiligojeve ter gđ. Debevca, Mohoriča in Perka. Opero dirigira g. Matačič, režira pa g. Sevastianov. Začetek opere ob pol 8. uri zvečer. Cene pa so znižane kakor pri vseh ljudskih predstavah.

Prosveta.

Odobrene učne knjige. Pokrajinska uprava za Slovenijo je odobrila naslednje učne knjige: Čadež Anton: Most v življenje. Pomožna učna knjiga za verski pouk v 4. ali nastopnem razredu dekliških meščanskih šol. Cena 16 Din. — 2. Bučar Josip: Zgodovina novega veka za nižje razrede srednjih šol. Cena 35 Din. — 3. Melik Anton: Zemljepis kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za 4. razred srednjih in njim sorodnih šol. Cena 32 Din. — 4. Kobal Josip: Čitanka za slepce. Početnica. — 5. Dr. Homan Alojzij: Higijena, pouk, kako si ohranimo zdravje. Cena 40 oz. 45 Din. — 6. Pirc Matija: Zemljepis slovenskega ozemlja za učence in učenke četrtega šolskega leta osnovnih šol. S 23 podobami. Cena 10 Din. — 7. Fink Fr. in Kožuh M.: Erstes Lesebuch (Fibel). Cena 16 Din. — 8. Dr. Bezjak Janko in prof. Pribil Dragotin: Vzgojslovje s temeljnimi nauki o dušeslovju za učiteljska in sorodne šole. Cena 56 Din. 9. Brnar Josip: Slovenska slovnica za osnovne šole. Cena 6 ozir 10 Din. — 10. Schreiner Henrik: Čitanka za obče osnovne šole. II. del. Cena 20 Din. — 11. Frank Fr.: Zemljepis za meščanske šole, I. del. Cena 30 Din. — 12. Košan I.: Latinska čitanka za III. gimnazijski razred. Cena 14 Din. — 13. Branar Josip: Domoznanstvo, zemljepisni podatki in zgodovinske slike o kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Učencem osnovnih šol v ponavljanje. Cena 20 Din. — 14. Melik Anton: Jugoslavija, zemljepisni pregled, II. del. Kot pomožna knjiga za srednje in njim sorodne šole. Cena 50 D.

Planinski koledar za l. 1924. Še mnogi niso plačali. Da mi prihranijo nadaljnje stroške, prosim, da to nemudoma store. V sredini januarja bom moral terjati zamudnike in naj dotični, ki koledarja morda ni prejel, vrne opomin s pripombo »Nisem prejel«. Na podlagi te izjave moram na pošti reklamirati priporočeno poslani koledar. — S tem letnikom preneha koledar izhajati. Imam ga še nekaj v zalogi ter ga pošljem le tistim, ki nakažejo denar po poštni sprennici vnaprej. — Rotar.

K. JURMAN
KR. DVORNI OPTIK
LJUBLJANA.

PULARDI

z mlekom opitani in vseh vrst drugo perutnino za božične praznike in novo leto se dobe pri trvdki KMET in LUBŠINA, Spodnja šiška 290. 8143

Da se zmanjša moja ogromna zaloga

perja in puha

dajem v cenah

20 % POPUSTA!

C. J. HAMANN, Ljubljana, Mestni trg 8.

Nosite čevlje z Berson gummi paplat

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gummi paplat cenesejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od vašega čevljarja strokovno prireditve gummi paplatov v uporabo priloženca Berson-cementa.

Zahtevajte povsod:
BATTLE AXE JAMAICA RUM

Za svoje društveno glasilo »LOVCA« razpisujemo mesto **UREDNIKA.**

Plača 10.000 Din za 24 števil. Ozirati se moremo le na strokovno in jezikovno sposobljene prosilce. — Ponudbe do 15. januarja 1924 na »Slovensko lovsko društvo v Ljubljani«, Miklošičeva c. 8.

TRGOVSKI POMOČNIK, prost vojaštine, liče službe v spec., galant ali železn. stroki na deželi. Nastop takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8215.

Sprejem starejšo žensko kot samost. gospodinja k trem osebam v Ljubljani. — Nastop lahko takoj. Pojasnila daje iz prijaznosti TOMC Iv., Zrijskega cesta št. 51, med 2. in 4. uro. 8223

ČEVLJARJA
M je zmožen samostojno izvrševati svojo obrt, SPREJME ZAVOD v Ljubljani. Naslov pove uprava lista pod št. 8220. Za odgovor naj se priloži znanja i Din.

Za sobarico in šiviljo
Iščem mesta. — Ponudbe pod šifro »Sobarica« na upravo lista pod št. 8219.

Gospodična - obrtnica
Se želi v svrhu ZENITVE tem potom seznaniti z gospodom srednjih let. Prednost imajo trgovci ali samostojni obrtniki. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »SRECA 8216«.

Dobra zasehna HRANA
je ODDATI na Poljanski cesti št. 8/2.
Svetlo sobo
s posebnim vhodom ODDAM solidnemu gospodu ali gospodini. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8232.

Modistinjo
Kot prvo moč, z dobro plačo, IŠCEM. — Naslov pove upr. lista pod »Spretna 8210«.

Družabnike sprejme
podjetje LESNE stroke. Nudi se popolna varnost vloženega kapitala. Ugodno obrestovanje zadržano. — Vprašanja pod »LESNA DRUŽBA« na upravnistvo.

Hiša z vrtom
NAPRODAJ. Na željo tudi njiva in travnik. Nahaja se na deželi, četrt ure od mesta. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 8135.

VEČ VAGONOV DOBREGA SENA naprodaj
hodi v manjših množinah. — Polzve se v upravitelstvu graščine na KODELJEVEM, MOSTE PRI LJUBLJANI 8222

TRGOVSKI LOKAL
Iščem v najem v prometnem kraju, bodisi na deželi ali v mestu. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8231.

Arhitekt in mestni stavbenik Viljem TREO
Ljubljana Gosposvetska cesta 10. Tel. inter št 103. Ustanov leta 1850 se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

„Administrator“
D. Z. O. Z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 28
Eskontira povzete pošiljave. — Vnovčuje denarne terjatve. — Prevzema cesije. — Posreduje kupčije z denarnimi zavodi. — Prevzema blago v komisijsko prodajo proti bančni garanciji. — Agentura. — Evidenca važnih dogodkov.

P. R. šivilje gospodinje
opozarjamo, da so zopet dospeli najboljši šivalni stroji

Gritzner
v vseh opremah.

Pouk v vzemi ter krpanju perila in nogavic (šofanje) brezplačno EDINO le pri:

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA Sv. Petra n.
Mehanična delavnica pod vodstvom priznanega strokovnjaka in mehanika Stanko Galeta na razpolago za šivalne stroje vseh sistemov in koles.

Popravila šivalnih strojev

prevzema mehanična delavnica

Franc Ogrin,
Ljubljana, Gosposvetska cesta 14, tvrdka GOREC.

Komet

tekoče čistilo za parkete in linoleum je najboljše in najcenejše. Je brez duha, svaženo z njim otroško lahko in jako izdatno. Dobi se v vseh boljših trgovinah. V Ljubljani: Stacul, Raubeker, I. Muc, Perdan, Vatovec & Svetina, Kolšek, Nabavljalna zadruga javnih nameštencev itd. — Naroča se pri »KOMET« tvornica v CELJU. 8159

DVOKOLESA sprejemam v polno popravo, ponikljanje, emailiranje z ognjem in shrambo preko zime. »TRIBUNA« F. B. L., Karlovska cesta 4, Ljubljana, tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Tvrška F. in I. GORIČAR,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29, audi za

novoletna darila

veliko izbrano raznega PERILA od priproste do najfinejše izdelave kot: moške srajce, navadne, za delavce, fine bele in cefir v modnih barvah ter različne spalne; moške spodnje hlače iz platna, gradina in triko; ženske dnevne in spalne srajce, hlače, kombinize, spodnja krila, modrčke, razne damske bluze, ženske in otroške predpasnike, otroške oblačke za dečke in deklice iz barbenata in volnene.

VSE LASTNI IZDELEK.
dalje vsakovrstno manufakturno blago za moške in teniske obleke in za perilo, trikotažo, rute, svilene in volnene, šerpe, žepne robce, nogavice, kravate, ovrtnike in druge modne predmete po zelo nizkih cenah.

Oglejte si blago in cene, preden kupite drugje!

INŽ. M. MIHOR
TEHN. PISARNA - ZASTOP. TVORNIC LJUBLJANA, SLOMSKOVA ULICA 7
Projektuje, dobavi, ocenjuje in preizkuba

STROJE
vsake vrste
Strojne naprave, orodje, žel. konstrukcije, transportne in industrijske naprave.

Nudi tudi ugodno PRODAJO ali NAKUP ter sprejema prijave iz te in inozemstva za vsako vrsto na prodaj stojebih, dobro ohranjenih **rabljenih strojev.**

Razni vozovi
v anlogi in v delu izvršujem ponare ali novo in popra vsa in tudi samozajams.

M. Ložar
izdelovatelj vsakovrstnih vos Dra omeji, št. 46, p. Domžale.

Nove piščali
za ORGLE, ter vsa POPRAVILA orgel izvršuje strokovno v tu- in inozemstvu ANTON DERNIC, izdelovatelj orgel - RADOVLJICA, Slovenija. 8007

Bronasie zvonove viiva
najceneje in z dobavnim roko do 2 do 5 mesecev
Zvonarna in livarna Sl. Vil nad Ljubljano

ABADIE
Glavno zaloga cigaretnega papirja in vseh vrst **ovojni papir**
A. Lampret, Ljubljana
Krekov trg 10

Prodaja čevljev po nizki ceni pri „GORENJKI“
Pogačarjev trg 3.

KUPIMO vsako množino vreč
močnatih, 85 kg-kih, celih, brez krp
KRALJ & BOLHA,
LJUBLJANA, Dunajska cesta 33.

TURINO-FIAT tipa 501
v dobrem stanju ceno NAPRODAJ. — Polzve se: KNJIGOVEZNIKA BIVIC, Sv. Petra cesta št. 29. 8052

Pod lastno ceno razprodajam
vso DAMSKO KONFEKCIJO, dokler je še kaj zaloga. — o- FRAN LUKIČ, Ljubljana, Pred škofijo št. 19. 7928

ZOBNO KREMO
»Ite« in »Kalodont«
priporoča Parfumeriji »STRMOLI«, LJUBLJANA, Pod Trančo 1.

Izginil je
meseca MARCA 1915 JAKOB SOVIN-ŠEK, rojen 1857 v Studenci št. 8 pristojen v občino Podbrusku, okr. Kamnik, vojak 27. Lir., 7. Komp.; 21. marca je bil še živ v Karpatih. Od takrat ni več sledu o njem. Kdor bi kaj vedel o njem, se prav lepo naproša, da sporoči njegovi ženi Ivaši Sovinšek, posestnici v Studenci št. 8 Sela-Ka: mu — vse bitne stroške rada povrne. 8154

Lepo posestvo v ljubljanskem predmestju se ugodno PRODA. Pripravno tudi za obrt. Zemljišče ob glavni cesti. — Vprašanja pod: »POSESTVO IN STAVBIŠČE« na upravo »Slovenca«. 8170

Enonadstropno hišo
z 9 stanovanji in nekaj sveta, PRODAJ po zelo nizki ceni; plačljiva po dogovoru. Franc CERK, Novi Vodmat, Vodmatska ulica št. 4/2 — Moste. 8211

Pohišstvo na obroke
dokler traja zaloga, nudita ERMAN & ARHAR, mizarstvo, št. Vid nad Ljubljano 4. Zahtevajte cenik!

Gospodinje!
Scažite Vaše parkete in linoleum samo s **KOMET**
TEKOCIM ČISTILOMI

Prihranite si mnogo denarja in truda, ker je veliko cenejše kot druga mazila, vendar pa jako izdatno in je čistilno s tem čistilom otroško lahko. — Dobi se v vseh boljših trgovinah ali direktno pri **KOMET** tvornica v Celju. Zahtevajte brošuro! 8160

NAJVEČJA ZALOGA elektro-motorjev
bakrene žice v vsaki debelini. Bergmannovih cevih ter vsakovrstnega instalacijskega materiala po najnižih tovarniških cenah dobavljata takoj O. N. MAZURAN in COMP., Ljubljana, Dunajska cesta 33. Telefon št. 13, 223, 366, 534.

LJUDSKA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za franciškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposvetstvo in drugo lastna premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presaga večkratno vrednost vseh vlog

Hranilne vloge znašajo nad K 130.000.000.—

Oblastveno dovoljena RAZPRODAJA
Vsled popočne opustitve oddelka za **pletanine, trikotažo in perilo** se prodaja vse v to stroko spadajoče blago po globoko znižanih cenah
A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG

Naslanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati, prababica, lašca, gospa
Josipina Wanek
v noči od 22. do 23. t. m. v 93. letu, mirno v Gospodu zaspa. — Za izkazano sočutje in darovane cvetje se vsem najtopleje zahvaljujemo.
ZALUJOČI OSTALI

TRGOVSKA BANKA D. D. - LJUBLJANA
Dunajska cesta 4 - (v lastni stavbi)
(PRE) SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL IN REZERVE DIN 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.
Brzjavlj: Trgovska. Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:
Konjice
Meža - Dravograd
Ljubljana
(menjalnica v Kolodvorski ul.)

Prporoča se nakup najboljših

FAFF

šivalnih strojev.

s 15 letn. jamstvom. Prodaja na obroke
Solidne cene! Dobe se le pri trdkri
IGN. VOK - Ljubljana
Podružnica v NOVEM MESTU

Zastopniki se spre'emo!

KOLESA

preko zime
shranjuje in prenavlja

J. GOREC, Ljubljana,
Gospodsvetska cesta 14.

Zdravnik Dr. PAVEL KANC
ordinira od 9 do 12 in od 2 do 4
na Glincah št. 37 (hiša Tribuč).

Najboljši premog. drva in oglje
KUPITE najceneje pri DRUŽBI
ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Pe-
tra trg št. 8, telefon št. 220. 2447

Prodajni vrtilni stroj
na pogon z nožo, porabljiv tudi za po-
gon s silo. — Kje, pove upravništvo
«Slovenca» pod št. 8206.

BUKOVO OGLJE
nudi najceneje H. SKALA, Ljubljana,
Mirje št. 4. 6836

HALO! ČUJETE? HALO!
Svetujem Vam, da ja ne kupite preje
emajlir. kuhinjske posode
predno si ne ogledate blago od NOVO-
DOŠLE PARTIJE v veliki izbiri pri
»FORTUNA«
trg. dr. BIZJAK in Comp., Ljubljana,
Krekov trg 7-8 (poleg Mestn. doma).
Engross — Konkur. cene — En detail

PREMOG (Trboveljski) DRVA
trda in mehka, žagana in ceplje-
na, stalno v zalogi. Premog in
drva dovažamo tudi v vieceh.
Naročila sprejema
N. PETRIC, LJUBLJANA
Gospodsvetska cesta št. 16.
Telefon 343.

Konzervna tovarna

GLOBUS

Vrhnika pri Ljubliani

največje tuzemsko podjetje
te vrste.

Velika zaloga mesnih konzerv, pastet, klobas in pre-
kajenih izdelkov, kompotov, jam marmelade, sadnih
sokov, galec, kandiranega sadja, sadnih sladkorčkov,
sadne paste za slaščičarne itd.

Vse najboljše kvalitetno blago!

Naj se zahteva cenike in naroči poskusno pošiljko!

Tudi nekaj zastopnikov se še sprejme.

Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Skupnina v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2. — Tehniško vodstvo po
oblastveno avtoriziranem gradbenem inženirju. — Projektira in
izvršuje vsa v stavbeno in inženirsko stroko spadajoča dela.

Delo solidno! 7314 Cene konkurenčne.

Klobuke, srajce, kravate,
DEŽNIKE, zimske ČEPIČICE, MAJCE, RO-
KAVICE, NOGAVICE in drugo moško
modno blago kupite po znižani ceni pri:
IVAN KUNOVAR, Ljubljana, Stari
trg št. 10. — KUPUJEM kožo LISIC,
ZAJCEV, KUN in druge divjačine. 7953

VIŠI, podgane, stenice, ščurki
in vsa gušavca mora poginati, ako porabljate
moja najbolje preiskavana in splošno hvaljena
rešila, kot prvotno polistiro je bilim miazm
Din 750 za podgane Din 750, za ščurke Din 10, za
stenice Din 750, uničevalce moljev Din 6 — proti
mrešcom Din 750, resalo proti ušem pri ljudeh
Din 4 — in živalih Din 6 — za uši v obliki in pe-
riju Din 750; proti vročini na sadju in zelenjavi
proti mravljam Din 750. Pošilja po povzetju
Zavoda za eksport «ARTEM» kom laboratorij
M. J. J. er, Petrijska ul. 3. Zigreb 39.
Trgovcem pri vsakem odjemu voznost.

Samo 14 dni!
Perila za gospode, kravate, na-
ramnice, rokavice, nogavice, itd
prodaja s
10-20% popustom
A. SINKOVIC nasl. K. 5056
Ljubljana, Mestni trg 10.

Šentjanski premog

vseh vrst, popolnoma čisto opran, nudi po originalnih cenah pre-
mogovnika v celih vagonih pošiljkah

»Prodajni urad šentjanskega premogokopa«
AND. JAKIL, Ljubljana, Krekov trg 10.

Jugosl. importno in eksportno podjetje Ing. R. Pečlin

Stroji za vsako industr., lesno in kovinsko; poljedelski stroji in orodje; lo-
komobili in motorji; vseh vrst stiskalnice; veletrgovina železa za stavbene
in konstrukcijske svrhe. Tovarna poljedelskih strojev, livarna za železo in
kovine F. Farik izdeluje vse predmete iz litega železa v vsaki množini in
velikosti točno po modelih, armature iz medij in kovin za vsako potrebo.

Maribor Trubarjeva ulica 4. Telefon interurban št. 82.

P. n.
Podpisani si dovoljujem Vam v ljudo naznaniti, da bom otvoril s 1. jan. 1. 1924
podružnico z mešanim blagom
v Dev. Mar. v Polju št. 48.

Ker vodim svojo trgovino v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 95, že čez 20 let,
upam, da mi torej naklonite svoje zaupanje, ter bodite uverjeni, da bom izvr-
ševal najvesneje vsako Vaše naročilo. — S prošnjo, da vzamete to blago-
voljno na znanje, se Vam priporočam
z odličnim spoštovanjem
IVAN PODEBOJ, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 95.

Singer šivalni stroji

na celem svetu znani kot najboljši. — Podružnice
in zastopstva v vseh mestih.
LJUBLJANA, Seburgova ulica št. 3.
Centrala za državo SHS Zagreb, Maruličeva ul. 5, II. kat.

Jadranska banka d. d.

Beograd

Dionička glavica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32,515.000.-

Podružnice:

Bled,	Jesenice,	Metkovič,
Cavtat,	Korčula,	Prevalje,
Celje,	Rotor,	Sarajevo,
Dubrovnik,	Kranj,	Split,
Ercegnovi,	Ljubljana,	Sibenik,
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:
JADRANSKA BANKA: Trst, Opattja, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta
Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis à vis hotela „Union“). Telefon št. 57 in 470.
Račun poštne čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.
Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.
Interesna skupnost: z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.
Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.
Pooblašteni prodajalec srečk Drž. razr. loterije.